

BAŞKENT
ÜNİVERSİTESİ

BÜGAM
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Göç Araştırmaları Merkezi

I J H M

INTERNATIONAL JOURNAL OF
HUMAN MOBILITY

İNSAN HAREKETLİLİĞİ
ULUSLARARASI DERGİSİ

GÖÇ ARAŞTIRMALARINDA YENİ
TARTIŞMALAR/GÖZDEN KAÇANLAR

NEW DISCUSSIONS/OVERLOOKED
ISSUES IN MIGRATION RESEARCH

EMEL COŞKUN
HELGA RITTERSBERGER-TILIÇ

ÖZEL SAYI (2023)

SPECIAL ISSUE (2023)

E-ISSN | 2792-0461

BAŞKENT
ÜNİVERSİTESİ

1993

BÜGAM
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Göç Araştırmaları Merkezi

I J H M

INTERNATIONAL JOURNAL OF HUMAN MOBILITY
İNSAN HAREKETLİLİĞİ ULUSLARARASI DERGİSİ

ÖZEL SAYI | SPECIAL ISSUE | 2023 E-ISSN | 2792-0461

SAHİBİ | OWNER

Prof. Dr. İ. Haldun Müderrisoğlu (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

BAŞ EDITÖR | EDITOR IN CHIEF

Prof. Dr. Aytül Kasapoğlu (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

EDİTÖRLER | EDITORS

Doç. Dr. Günnur Ertong Attar (Mersin Üniversitesi, Türkiye)

Dr. N. Ela Gökalp Aras (Swedish Research Institute in Istanbul, Türkiye)

Doç. Dr. Olgü Karan (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

MİSAFİR EDİTÖRLER | Guest Editors

Doç. Dr. Emel Coşkun (Düzce Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Helga Rittersberger-Tılıç (Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye)

DİL EDİTÖRLERİ | LANGUAGE EDITORS

Doç. Dr. Leyla Burcu Dünder (Türkçe) (Başkent Üniversitesi)

Doç. Dr. Deniz Örucü (İngilizce) (Başkent Üniversitesi)

KİTAP İNCELEME EDİTÖRÜ (İNGİLİZCE) | BOOK REVIEW EDITOR (ENGLISH)

Dr. Nigel Carter (Oxford Community Action, İngiltere)

EDİTÖR ASİSTANI | ASSISTANT EDITOR

Uzman Semanur Bilgiç (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

TASARIM | DESIGN

Dr. Banu Erşanlı Taş (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

DİZGİ | TYPOGRAPHIC/LAYOUT

Özge Yıldırım Gürses (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

İLETİŞİM

Bağlıca Kampüsü Fatih Sultan Mahallesi Eskişehir Yolu 18.km TR 06790 Etimesgut Ankara

+90 312 246 66 66 | webmaster@baskent.edu.tr

DANIŖMA KURULU | ADVISORY BOARD

- Prof. Dr. Aleksandra Ålund (Linköping University, İsveç)
- Prof. Dr. Ŗebnem Akçapar (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. İsmail Aydıngün (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Nuray Bayraktar (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Veysel Bozkurt (İstanbul Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Michael Burawoy (Berkeley University of California, ABD)
- Prof. Dr. Menderes Çınar (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Okan Cem Çırakoğlu (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Münire Arzu İçağasioğlu Çoban (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Saniye Dedeoğlu (Abdullah Gül Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Murat Erdoğan (Ankara Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Adnan Gümüş (Çukurova Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Elli Heikkilä (Migration Institute of Finland, Finlandiya)
- Prof. Dr. Ahmet İçduygu (Koç Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Sibel Kalaycıoğlu (Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Ayhan Kaya (Bilgi Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Mehmet Ali Kirman (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Birsen Ŗahin Kütük (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Ayşegül Özbakır (Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Saime Özçürümez (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Wendy Pojmann (Siena College, ABD)
- Prof. Dr. Jan Rath (University of Amsterdam, Hollanda)
- Prof. Dr. Cenk Saraçoğlu (Ankara Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. İbrahim Sirkeci (University of Salford, İngiltere)
- Prof. Dr. Helga Rittersberger-Tılıç (Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Ali Cevat Taşırın (Ankara Medipol Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Deniz Sert (Özyeğin Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Ulaş Sunata (Bahçeşehir Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Tülay Uğuzman (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Abdülkadir Varoğlu (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Özcan Yağcı (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Gözde İnal Cavlan (Dünya Barış Üniversitesi)
Doç. Dr. Bezen Balamir Coşkun (TED Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Emel Coşkun (Düzce Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Esra Dik (Mersin Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Leyla Burcu Dünder (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Eugenia Markova (Brighton University, İngiltere)
Doç. Dr. Adam Mrozowicki (University of Wroclaw, Polonya)
Doç. Dr. Deniz Örucü (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Anna Paraskevopoulou (Anglia Ruskin University, İngiltere)
Doç. Dr. Ali Zafer Sağıroğlu (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Mary Boatemaa Setrana (Director of the Centre for Migration Studies, University of Ghana)
Doç. Dr. A. Didem Danış Şenyüz (Galatasaray Üniversitesi, Türkiye)
Doç. Dr. Burcu Şimşek (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Gül İnce Beço (University of Bari, İtalya)
Dr. Nigel Carter (Centre for Research on Employment and Work, University of Greenwich)
Dr. Turan Cavlan (Akdeniz Karpaz Üniversitesi)
Dr. Bilge Çakır (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Görkem Dağdelen (Temple University, ABD)
Dr. Erdem Damar (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Bülent İlik (BÜGAM, Türkiye)
Dr. Erhan Kurtarır (Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Zeynep Şahin Mencütek (Bonn International Centre Conversion, Almanya)
Dr. Osman Özarslan (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Neva Öztürk (Ankara Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Susan Rottmann (Özyeğin Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Fethiye Tilbe (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Besim Can Zırh (Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye)
Aydoğan Asar (Uluslararası Göç Entegrasyonu Sınır Yönetimi Araştırmaları Merkezi)
Arzu Fırlarer (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
Ertan Karabıyık (Kalkınma Atölyesi, Türkiye)

EDİTÖRDEN

Nisan ve Kasım aylarında çift dilli, Türkçe ve İngilizce çevrimiçi yayımlanan İnsan Hareketliliği Uluslararası Dergisi'nin (International Journal of Human Mobility) bu özel sayısı Doç. Dr. Emel Coşkun ve Prof. Dr. Helga Rittersberger-Tılıç'ın misafir editörlüğünde çıkmaktadır. Sayı, ikisi Türkçe, beş makaleden oluşmaktadır. Başta yazarlar olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Aytül Kasapoğlu
Ağustos - 2023

FROM THE EDITOR

International Journal of Human Mobility is a bilingual journal that publishes online articles in Turkish and English in April and November. This special issue guest - edited by Assoc. Prof. Emel Coşkun and Prof. Dr. Helga Rittersberger - Tılıç. The issue consists of five articles, two of which are in Turkish and three of them in the English language. I would like to thank the authors and everyone who contributed to this special issue.

Aytül Kasapoğlu
Ağustos - 2023

Göç Araştırmalarında Yeni Tartışmalar/Gözden Kaçanlar

Tarihsel olarak yurtdışına göç veren bir ülke olan Türkiye son on yıllarda sadece göçmen alan bir ülke konumuna gelmekle kalmadı aynı zamanda uluslararası göç yönetiminin, söylemlerinin ve politikalarının da bir parçası haline geldi. Türkiye'nin sığınma rejimi altında bulunan dört milyondan fazla insanın yanı sıra ikamet ve çalışma izni ile kalan bir milyondan fazla göçmen ve belki daha fazla sayıda kağıtsız olarak yaşayan/yaşamak zorunda kalan göçmenin olduğunu yayımlanan resmi rakamlardan izlemek mümkün.¹ Sayısı hızla artan farklı göçmen grupları son yıllarda özellikle siyasetteki tartışmalarda, kamusal alanda, sosyal politikada ve şüphesiz akademideki tartışmalarda görünür hale geldi. Bu tartışmaların özellikle seçim ikliminde ve sonrasında ekonomik sorunların büyüdüğü ortamda göçmenlere yönelik nefrete varan söylemleri teşvik ettiğini endişe ile izliyoruz. Göçmenlerin bir tehdit olarak görülmesi ve siyasi partilerce günah keçisi olarak kullanılması elbette yeni değil; Meksikalıları "suçlular" olarak hedef alan eski ABD Başkanı Donald Trump, İngiltere'de UKIP ve Batı Avrupa'da Ulusal Cephe, AfD ya da Lega Nord gibi aşırı sağ partilerin yükselişi on yıllardır gündemde. Her ne kadar bu partiler çoğunluğa ulaşmasa da kamuoyunda ve politikadaki tartışmalarda yarattıkları etki oy oranlarından çok daha fazla (de Haas et al., 2020, ss. 1-2). Aşırı sağ partilerin siyasi söylemlerinde toplumsal sorunların (işsizliğin ya da suç oranlarındaki artışın kaynağı ya da toplumsal bütünlüğe bir tehdit vs.) kaynağı olarak gösterilen göç ve göçmenlere dair akademik çalışmalar çoğu zaman bu söylemlerin gerçek olmadığını gösteriyor. Aksine, göçmenler ucuz, güvencesiz ve tüketilebilir bir işgücü olarak toplumdaki en kirli, tehlikeli ve düşük-statülü işleri yapmak zorunda kalırken toplumsal refahın ve sermaye birikiminin artışında önemli bir rol oynuyorlar. Genellikle devletin ve vatandaşların kontrolü altındaki göçmen ve mültecilerin suç oranlarının yüksek olduğuna dair güvenilir bir veriye ulaşmak da mümkün değil, çoğu zaman rakamlar tam tersine, göçmenlere yönelik suçlara işaret ediyor. Tarihsel olarak göçün ve göçmenlerin kontrol edilmesine yönelik varsayılan ihtiyaç aslında egemen grupların çıkarlarına hizmet ederken, modern vatandaşlara atfedilen ayrıcalıklarla ve işçi sınıfını vatandaş olanlar ve olmayanlar olarak bölünmesi ile yakından ilişkilendiriliyor (Piore, 1979).

Özellikle göçmenlere yönelik nefretin ve şiddetin kamusal alanlarda görünür olmaya başladığı dönemlerde göç alanında çalışan araştırmacılar olarak görünenin ötesindeki toplumsal gerçekliği anlamak için odağımızı doğru yerlere çevirmek zorundayız. Hiç şüphesiz Türkiye'de artan göçmen sayısı ve gündelik yaşamdaki görünürlükle birlikte uluslararası göçü konu alan çalışmaların sayısı hızla artıyor. Ancak Türkiye'ye yönelen uluslararası göç günümüzde sosyoloji, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler ya da coğrafya ve hukuk gibi farklı akademik disiplinlerdeki çoğu araştırmacının konusu olurken bu araştırmaların yoğunlaştıkları alanların genellikle politik söylemden ve göç politikasından bağımsız olmadığı iddia edilebilir (Erder ve Yüksek, 2014). Örneğin son on yıldır hem Türkiye'nin hem de uluslararası gündemin önemli maddelerinden birisi haline gelen Suriyeli mülteciler, ilk zamanlarda acil ihtiyaçlar ve hukuki statü gibi tartışmaların/araştırmaların konusu olurken

¹ Bakan Yerlikaya: "Ülkemizde bugün itibarıyla 4 milyon 888 bin 286 göçmen bulunuyor" <https://www.ihh.com.tr/ankara-haberleri/bakan-yerlikaya-ulkemizde-bugun-itibariyla-4-milyon-888-bin-286-gocmen-bulunuyor-17441353>, Erişim 27 Temmuz 2023. Ayrıca bkz. Yıllık Göç Raporları <https://www.goc.gov.tr/raporlar3>, Erişim 27 Temmuz 2023

sonrasında göçün kalıcılaşmasıyla birlikte entegrasyon, göçün toplumsal ve ekonomik etkileri gibi devletin de adres gösterdiği araştırmalara konu oldu. Diğer yandan Suriye göçünden önce de sınır güvenliği ve insan kaçakçılığı, kağıtsız göçmenler ve göç yönetimi, göçmen emeği, AB ile ilişkiler ve yasal mevzuat gibi alanlar Türkiye'deki araştırmacılar arasında popüler konulardı (Coşkun, Sarılioğlu ve Dinçer, 2020, s. 72). Her ne kadar sınırlı sayıda bağımsız araştırma olsa da, özellikle devletin ulusal politikalarına ve devlet tarafından makbul görülen göçmen ve mülteci gruplara odaklanan bu araştırmaların sayısındaki artış aynı zamanda politik söylem ve sunulan finansal desteklerle de yakından ilişkili. Geçen yıllarda kaybettiğimiz göç alanındaki sayılı düşünürlerden Stephen Castles'in (2010, s.1572) ifade ettiği gibi göç alanının diğer sosyal bilimlerden ayırık konumu onun çok disiplinli yapısı kadar politika odaklı yapısı ile de yakından ilişkili. Nitekim göç çalışmaları çoğu zaman devletlerin çıkar alanları ile göçmenlerin insan haklarının, çalışma haklarının, kadın haklarının ya da çocuk haklarının çatıştığı bir alana işaret ederken aynı zamanda devletlerin "yumuşak karnı" olarak nitelendiriliyor. Sadece devletler değil devletlerarası ve uluslararası kuruluşlar da bir "sorun" olarak tanımlanan göç alanına dair araştırmaları, raporları ya da programları destekleyerek göç ve göçmenlerin yönetimi, kontrolü ve denetimi için müdahil oluyorlar.

Bu özel sayı fikrinin ortaya çıkması da yukarıda değinilen göç alanındaki tartışmalarla yakından ilişkili. Buradaki yazıların önemli bir kısmı geçtiğimiz yıl ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nde "Current Issues in Migration Studies" (Göç Çalışmalarında Güncel Tartışmalar) adıyla açılan yüksek lisans dersi kapsamında yürüttüğümüz verimli tartışmaların ürünüdür. Ders dışından araştırmacıların da katılmasıyla birlikte düşündüğümüz bu özel sayı teması zamanla göç alanında çok tartışılmayan ya da gözden kaçan konulara doğru evrildi. Burada yer alan yazıların bir kısmı da bu çerçevede, gözden kaçan, bazıları ise yeni yeni tartışılan önemli alanlara işaret ediyor tıpkı yurtdışındaki Türkiye vatandaşları ile ilgili devlet politikaları, iklim mültecileri, göçmen sporcular ya da mülteci kadınlara yönelik kadın kooperatifleri gibi. Bu yazılar kapsamlı araştırmalardan ziyade alanyazına ve erişilebilir verilere dayanarak yeni tartışmalar açmayı ve aynı zamanda genç araştırmacılar için gelecekteki muhtemel araştırma alanlarına dair ipucu vermeyi hedefliyor.

Gizem Kolbaşı Muyan'ın *AK Parti Döneminde Türkiye'nin Diaspora Politikası: Uzak Mesafe Milliyetçiliği* başlıklı çalışması, diaspora oluşumunu (diaspora making) devletlerin oynadığı role odaklanarak ve uzak mesafe milliyetçilik (long-distance nationalism) perspektifinden yaklaşarak orijinal bir yaklaşım sunuyor. Türkiye 2010'lardan bu yana yurtdışında yaşayan vatandaşlara, kardeş topluluklara ve Türkiye'deki uluslararası öğrencilere odaklanan diaspora politikaları geliştirmesi ile biliniyor. Kolbaşı Muyan bu politikaları son on yıllardaki AK Parti hükümetlerinin siyasi bir projesi olarak değerlendirmekte ve diaspora politikalarının temeli olarak gördüğü milliyetçi perspektif ve Yeni Osmanlılık perspektifi ile ilişkilendiriyor. Göç meseleleri bağlamında diaspora siyaseti, "anavatan" Türkiye'deki siyasi gelişmeleri ve aynı zamanda Türkiye'yi yurtdışında temsil eden siyasi aktörleri belirlemede önemli bir rol kazanıyor.

Barış Can Sever'in *Türkiye'de İklim Krizi Bağlamında İnsan Hareketliliği ve Hareketsizliğinin Olasılıkları Üzerine Bir Değerlendirme* isimli makalesi, Türkiye'de yeni yeni tartışılmaya başlanan ve büyük önem taşıyan iklim göçü konusunu ele alıyor. Sever, iklim krizi (climate crisis) ve iklim adaleti (climate justice) kavramlarını da tanıttığı yazısında iklim göçüne, toplumsal değişim ve dönüşümün içine yerleştirilmesi gereken insan hareketliliği ve

hareketsizliği (human mobility/immobility) perspektifinden yaklaşmayı savunuyor. İklim kaynaklı hareketlilik/hareketsizlik konusu hem ulusal hem de uluslararası düzeydeki tartişmalar için önemli bir yenilik teşkil ediyor.

M. Dilara Cılızoğlu, *Can Women's Cooperatives Be a Solution for the Empowerment of Syrian Refugee Women?* (Kadın Kooperatifleri Suriyeli Mülteci Kadınların Güçlendirilmesi için bir Çözüm Olabilir mi?) başlıklı yazısında Türkiye'deki Suriyeli mülteci kadınların 'güçlendirilmesi' (empowerment) için uluslararası kuruluşlar tarafından finanse edilen kooperatiflerin oynadığı rolü inceliyor. Cılızoğlu yakın dönemde kurulan ve uluslararası kuruluşlarca (ILO, WVI ve FAO) desteklenen üç kooperatif üzerinden, mevcut çevrimiçi materyalleri inceleyerek kooperatiflerin söylemlerinin analizini yapıyor. Tartışma, güçlendirme ve öz-sorumluluk söylemleri ile kooperatiflerin nasıl neo-liberal stratejilerin bir parçası haline geldiği üzerine odaklanıyor. Eleştirel bir toplumsal cinsiyet perspektifi izleyen Cılızoğlu, güçlendirme tartişmalarında hak temelli bir yaklaşım ve ekonomik güvencesizlik (material precarity) kadar maddi olmayan güvencesizliğin (immaterial precarity) de önemini savunuyor. Güçlenmenin net bir tanımının ve işlevselleştirilmesinin yapılmamasını en büyük eksikliklerden biri olarak gören Cılızoğlu yazısında maddi güvencesizlik konusundaki önyargıları ve kalıpyargıları da sorguluyor.

Yavuz Yavuz, göç çalışmaları alanında nadiren tartişılan bir başka konu olan spor ve göç konusunu *Thinking Migration and Nationhood in the Realm of Sports: Migrant Track and Field Athletes in Turkey During the 2016 Event Cycle* (Spor Dünyasında Göç ve Ulusal Kimliği Düşünmek: 2016 Spor Takviminde Türkiye'deki Göçmen Atletler) başlıklı çalışmasında analiz ediyor. Yavuz, spor ve göç arasındaki ilişkiyi Rio'da düzenlenen 2016 Yaz Olimpiyatları ve 2016 Avrupa Atletizm Şampiyonası'nda Türkiye adına yarışan göçmen atletlere odaklanarak ele alıyor. Seçilmiş medya kaynakları ile desteklenen bu analizin özgünlüğü, Türkiye'de etnisite ve ulusun yeniden hayal edilmesinin bir parçası olarak spor göçünün nasıl kurgulandığına dair tartişmasında görülebilir.

Göç alanındaki araştırmaların sayısındaki artış aynı zamanda göç/göçmen çalışmalarıyla ilgili metodolojik ve etik kaygılar üzerine düşünme ihtiyacını da beraberinde getiriyor. Umut Yüksel'in *Politicization and Instrumentalization of Migration Research in Türkiye: Ethical Challenges* (Göç Araştırmalarının Siyasallaştırılması ve Araçsallaştırılması: Etik Sorunlar) başlıklı katkısında göç araştırmalarında asimetrik güç ilişkilerinden kaynaklanan potansiyel zorluklara ve 'aşırı araştırma' riskine dikkat çekiliyor. Yüksel makalesinde bilimsel olarak sağlam ancak aynı zamanda göç politikaları ile ilgili olması gereken ikili bir zorunluluk yaklaşımı (dual imperative approach) izlemeyi öneriyor. Özel sayının bu son yazısında Yüksel'in makalesi konuya göç araştırmacılarının karşılaştığı metodolojik ve etik sorunlar üzerine ilginç bir tartişma ile katkıda bulunuyor.

Burada sunulan yazıların göç alanında daha fazla tartişma ve araştırmaya ilham olmasını umuyoruz. Elbette ele alınması gereken pek çok konu var ve bizim akademik kariyerlerinin başındaki genç araştırmacılarla cesaret ettiğimiz bu özel sayı akademide göçle ilgili konulardaki tartişmayı genişletmek için sadece mütevazı bir çaba olarak görülebilir.

Kaynakça

- Coşkun, E., Sarıalioğlu, Ö. & Dinçer, C. G. (2020). Göç Araştırmalarında Söylem, Yöntem ve Etik: Feminist Bir Yöntem Mümkün Mü? *Fe Dergi* 12(1), ss. 70-81.
- De Haas, H., Castles, S. and Miller, M.J. (2020). *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*. Sixth Edition. New York, London: Red Globe Press:
- Erder, S. ve Yüksek, D. (2014). Challenges for Migration Research in Turkey: Moving Beyond Political, Theoretical and Data Constraints. *Critical Reflections in Migration Research Views from the North and the South* içinde A. İçduygu ve A.B. Karaçay (ed). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları. ss. 35-56.
- Piore, M.J. (1979). *Birds of Passage: Migrant Labor and Industrial Societies*, Cambridge: Cambridge University Press.

New Discussions/Overlooked Issues in Migration Research

Historically an immigration county, Türkiye has become not only a migrant receiving country but also a part of international migration management, discourse and policies in the last decades. It is possible to observe from published official figures² that there are more than four million people under Türkiye's asylum regime, as well as more than one million migrants with residence and work permits, and perhaps even more migrants who live/are forced to live undocumented. In recent years, the rapidly growing number of different migrant groups has become visible in political debates, in the public sphere, in social policy and, obviously, in academia. We observe with concern that these debates encourage hateful discourse against migrants, especially in the election climate and in the aftermath of growing economic problems. The perception of migrants as a threat and their scapegoating by political parties is certainly not new; former US President Donald Trump who accused Mexicans as "criminals", UKIP in the UK and the rise of far-right parties such as the National Front, AfD or Lega Nord in Western Europe have been on the agenda for decades. Although these parties have not achieved a majority, their influence on public opinion and policy debates far outweighs their vote share (de Haas et al., 2020, pp. 1-2). Academic studies show that the discourses on migrants by far-right parties' as the sources of social problems (i.e. the reason for unemployment or high crime rates or as a threat to social cohesion) usually do not reflect the social reality. On the contrary, migrants contribute to the increase in social welfare and capital accumulation as a cheap, precarious and exploitable labour force while they do dirty, dangerous and demeaning (3D) jobs unwanted by locals. There are no reliable statistics on the increasing crime rates caused by migrants, on the contrary, usually migrants are the targets of criminal acts and are under the surveillance of both the state and citizens. Historically the assumed need for controlling migrants and migration serves the interest of the privileged classes, and it is closely related to the privileges attributed to modern citizens and dividing the working class between citizens and non-citizens (Piore, 1979).

Especially in times when hatred and violence against migrants become visible in the public sphere, as researchers working in the field of migration, we have to turn our focus to the right directions to understand the social reality beyond the visible. Undoubtedly, with the increasing number of migrants in Türkiye and their visibility in daily life, the number of studies on international migration is rapidly increasing. However, while international migration to Türkiye is the subject of research in different academic disciplines such as sociology, political science, international relations or geography and law, it can be argued that the areas of focus of these studies are generally not independent from governmental political discourse and migration policy (Erder and Yüksekler, 2014).

² Minister Yerlikaya: "There are 4 million 888 thousand and 286 migrants in in our country" <https://www.iha.com.tr/ankara-haberleri/bakan-yerlikaya-ulkemizde-bugun-itibariyla-4-milyon-888-bin-286-gocmen-bulunuyor-17441353> Accessed 27 July 2023. Erişim 27 Temmuz 2023. Also see Annual Migration Reports <https://www.goc.gov.tr/raporlar3>, Accessed 27 July 2023.

Syrian refugees, who have become one of the most important topics on both Turkey's and the international agenda in the last decade, were initially the subject of debates/research on urgent needs and legal status, but later, as migration became permanent, they became the subject of research on integration and the social and economic effects of migration, which the state also addressed. On the other hand, even before the Syrian migration, border security and human trafficking, undocumented migrants and migration management, migrant labor, relations with the EU and legal legislation were popular topics among researchers in Turkey (Coşkun, Sarılioğlu and Dinçer, 2020, p. 72). Although there is a limited number of independent studies, the increase in the number of these studies, which focus specifically on the national policies of the state and the migrant and refugee groups deemed acceptable by the state, is also closely related to the political discourse and the financial support offered. As Stephen Castles (2010, p. 1572), one of the most prominent thinkers in the field of migration, who passed away in 2022, states, the distinct position of the field of migration from other social sciences is closely related to its policy-oriented structure as well as its multidisciplinary nature. In fact, migration studies are often identified as a “soft spot” of the state as it points out the conflicts between the interest of the state and human rights, women's rights, labour rights or children's rights. Not only states but intergovernmental and international organisations also support migration research or programmes in order to control, audit and manage migrants.

The idea for this special issue is closely related to the above-mentioned debates in the field of migration. A significant number of the articles in this issue are the products of the fruitful discussions we had within the scope of the graduate course "Current Issues in Migration Studies" at METU Department of Sociology last year. With the participation of researchers from outside the course, the theme of the issue has evolved over time towards issues that are not discussed much or overlooked in the field of migration. In this context, some of the articles in this issue point to important areas that have been overlooked and some of which are only recently being discussed, such as state policies on Turkish citizens abroad, climate refugees, migrant athletes, or women's cooperatives for refugee women. These articles aim to open up new debates based on literature and accessible data rather than exhaustive research based on fieldwork, and at the same time, hint at possible areas of research in near future.

Gizem Kolbaşı Muyan's paper titled *Turkey's Diaspora Engagement Policy during AK Party Era: Long-Distance Nationalism* presents an original approach to the role of the state in the diaspora making with a long-distance nationalism perspective. Türkiye has been known for its diaspora policies which focus on citizens living abroad, sister organisations and international students in Türkiye since the early 2010s. Kolbaşı Muyan interprets these policies as a political project of AKP governments and relates them with a nationalistic perspective and New Ottomanism perspective as the basis of diaspora policies. Regarding migration, diaspora politics gain an important role in determining political developments in the “motherland” Türkiye and representatives as political actors abroad.

Barış Can Sever's paper titled *An Evaluation on the Possibilities of Human Mobility and Immobility Regarding the Climate Crisis in Türkiye* examines climate mobility as a new and important topic for migration issues in Türkiye. By promoting the terms "climate crisis" and "climate justice", Sever argues that the climate mobility issue could be analysed from a human mobility/immobility perspective which should be fitted in social change and transformation. The issue of human mobility/immobility originated from climate change presents a new issue for both national and international migration discussions.

M. Dilara Cılızoğlu's paper *Can Women's Cooperatives Be a Solution for the Empowerment of Syrian Refugee Women?* discusses the role of cooperatives funded by international organisations in 'empowering' Syrian refugee women in Türkiye. Based on on-line material and discourses, Cılızoğlu examines the discourses by three recently established cooperative projects funded by international organisations (ILO, WVI and FAO). The paper focuses on how cooperatives have become a part of neo-liberal strategies with empowerment and self-reliance discourses. Adopting a critical gender perspective, Cılızoğlu argues that non-material precarity is as important as rights-based and economic empowerment in empowerment discussions. Cılızoğlu also questions the prejudices and stereotypes on non-material precarity while she points out the lack of a clear definition and operationalization of empowerment.

Yavuz Yavuz analyzes another overlooked discussion topic of migration and sports with his paper titled *Thinking Migration and Nationhood in the Realm of Sports: Migrant Track and Field Athletes in Turkey During the 2016 Event Cycle*. Yavuz examines the relationship between sports and migration by focusing on the athletes representing Türkiye in the 2016 Summer Olympics and in the 2016 European Athletics Championships. Supported by selected media coverages, his analysis presents an original perspective as it discusses how sports and migration are constructed as a part of a reimagining of ethnicity and nationhood in Türkiye.

The increase in the number of migration studies also brings the need to reflect on methodological and ethical concerns related to migration studies. Umut Yüksel's contribution, *Politicization and Instrumentalization of Migration Research in Turkey: Ethical Challenges*, draws attention to the potential difficulties arising from asymmetrical power relations in migration research and the risk of 'over-research'. In his article, Yüksel suggests following a dual imperative approach that should be scientifically sound but also relevant to migration policies. In this final article of the special issue, Yüksel's article contributes to the issue with an interesting discussion on the methodological and ethical issues faced by migration researchers.

We hope that the contribution of the articles presented here will inspire further discussion and research in the field of migration. Without a doubt, there are a number of issues that need to be addressed, and this special issue, in which we took the courage to publish it with young researchers can be seen as a modest effort to broaden the debate on migration-related issues in academia.

Emel Coşkun

Helga Rittersberger-Tılıç

References

- Coşkun, E., Sarıalioğlu, Ö. & Dinçer, C. G. (2020). Göç Araştırmalarında Söylem, Yöntem ve Etik: Feminist Bir Yöntem Mümkün Mü? *Fe Dergi* 12(1), pp. 70-81.
- De Haas, H., Castles, S. and Miller, M.J. (2020). *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*. Sixth Edition. New York, London: Red Globe Press:
- Erder, S. ve Yüksekler, D. (2014). Challenges for Migration Research in Turkey: Moving Beyond Political, Theoretical and Data Constraints. *Critical Reflections in Migration Research Views from the North and the South* içinde A. İçduygu ve A.B. Karaçay (ed). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları. pp. 35-56.
- Piore, M.J. (1979). *Birds of Passage: Migrant Labor and Industrial Societies*, Cambridge: Cambridge University Press.

İnceleme Makalesi / Review Article

AK Parti Döneminde Türkiye'nin Diaspora Politikası: Uzak Mesafe Milliyetçiliği

Turkey's Diaspora Engagement Policy during AK Party Era: Long-Distance Nationalism

Gizem Kolbaşı Muyan 16-33*İnceleme Makalesi / Review Article*

Türkiye'de İklim Krizi Bağlamında İnsan Hareketliliği ve Hareketsizliğinin Olasılıkları Üzerine Bir Değerlendirme

An Evaluation on the Possibilities of Human Mobility and Immobility Regarding the Climate Crisis in Türkiye

Barış Can Sever 34-55*İnceleme Makalesi / Review Article*

Kadın Kooperatifleri Suriyeli Mülteci Kadınların Güçlendirilmesi için bir Çözüm Olabilir mi?

Can Women's Cooperatives be a Solution for the Empowerment of Syrian Refugee Women?

M. Dilara Cılızoğlu 56-73*İnceleme Makalesi / Review Article*

Spor Dünyasında Göç ve Ulusal Kimliği Düşünmek: 2016 Spor Takviminde Türkiye'deki Göçmen Atletler

Thinking Migration and Nationhood in the Realm of Sports: Migrant Track and Field Athletes in Turkey During the 2016 Event Cycle

Yavuz Yavuz 74-89*İnceleme Makalesi / Review Article*

Göç Araştırmalarının Siyasallaştırılması ve Araçsallaştırılması: Etik Sorunlar

Politicization and Instrumentalization of Migration Research in Türkiye: Ethical Challenges

Umut Yüksel 90-107